

УДК 81'42:070(4–11)

**Бондарчук О. Ю.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки**

**Гурко А. А.,
студентка,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки**

ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ В НОВИНАХ

Німецька мова об'єднує мешканців німецькомовного простору – німців, австрійців та швейцарців – не лише як засіб спілкування, але й як важливий чинник культурної єдності. Вона втілює цінності, традиції та світоглядні уявлення, що формувалися протягом поколінь, і тому виступає носієм колективного досвіду та культурної пам'яті. Мова і культура взаємно впливають одна на одну, створюючи єдиний і самобутній образ німецькомовного культурного простору [2–3].

У сучасному німецькомовному світі спостерігається внутрішня різноманітність, яка проявляється в багатстві ментальностей і численних діалектах – лише на території Німеччини їх налічується понад п'ятдесят. Це свідчить про історичну глибину та регіональну строкатість німецької мови [4]. У межах європейської культурної спільноти німецька, австрійська та швейцарська ідентичності розвивалися як окремі варіанти єдиного німецькомовного коду, що входить до структури європейської «мультиідентичності» [6].

Лінгвокультурний простір визначається межами культурних процесів, які відбуваються всередині суспільства. Його своєрідність проявляється у стабільності культурних цінностей, що формують основу колективної свідомості. Важливу роль у цьому відіграють

лінгвокультурні константи, які відображають уявлення про світ, спільні для всіх членів мовної спільноти.

До системи німецьких лінгвокультурних констант належать ключові поняття та цінності, що формують культурний простір: *Arbeit* (праця), *Bildung* (освіта), *Demokratie* (демократія), *Disziplin* (дисципліна), *Fleiß* (старанність), *Ordnung* (порядок), *Pünktlichkeit* (пунктуальність), *Verantwortung* (відповідальність), *Zuverlässigkeit* (надійність), *Vergangenheitsbewältigung* (подолання минулого) тощо. Вони відображають ментальну основу німецької культури й суспільної свідомості [5; 7]. У новинному дискурсі німецької лінгвокультури домінують цінності, пов'язані з громадським життям (*Bildung*, *Sozialhilfe*, *Universitäten*, *Rente*), а також з екологією (*Klimawandel*, *Mülltrennung*, *Dürre*, *Hitze*, *Stromgewinnung*). Важливе місце займає й концепт *Erinnerungsorte* – місця пам'яті, що уособлюють ідентичність німецької нації. У медіадискурсі це поняття пов'язується з категоріями *Erinnerung* (пам'ять), *kollektives Gedächtnis* (колективна пам'ять), *Vergangenheit* (минуле), *Einheit* (єдність), *Nation* (нація) [4].

Таким чином, німецька лінгвокультура відображає історичний, політичний і соціальний досвід суспільства, а також його культурні цінності й традиції. Її основна функція полягає у збереженні культурної стабільності та національної ідентичності в умовах постійних змін. Інтерпретація лінгвокультурних констант через новинний дискурс допомагає німецькому суспільству адаптуватися до соціокультурних трансформацій, не втрачаючи при цьому своєї культурної основи [1].

Література

1. Вусик Г. Л., Павлик Н. В. Неологізми як мовне відображення російсько-української війни 2022 року. *Закарпатські філологічні студії* / редкол.: І. М. Зимомря (голов. ред.), М. М. Палінчак, Ю. М. Бідзіля та ін. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 1. Вип. 23. С. 52–57.
2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ : Юніверс, 2002. 280 с.
3. Bär J. Schlüsselbegriffe als Kulturvermittler. Zur Semantik und Funktion von kulturspezifischen Lexemen des Schweizerdeutsch. *Linguistische Treffen in Wrocław*. 2018. Vol. 14. S. 259–268.
4. Borčić N., Wollinger S. Deutschland, Österreich, Luxemburg und die Schweiz: Identität und Sprachpolitik. *Informatologia*. 2008. № 41. S. 156–160.
5. Der Spiegel. URL : <https://www.spiegel.de>.
6. Deutsche Welle. URL : <https://www.dw.com/de/themen/s-9077>.

7. Die Zeit. URL : <https://www.zeit.de/index>.